

#SOTEU

GOVOR O STANJU V UNIJI 2021

URSULA VON DER LEYEN

OKREPIMO DUŠO NAŠE UNIJE

Uvod

Spoštovani gospod predsednik,
spoštovane poslanke in poslanci!

Mnogi imajo občutek, da jim je življenje zastalo, medtem ko se svet pospešeno vrti naprej.

Hitrost dogodkov in obseg sprememb je včasih težko dojeti.

To je tudi čas preizpraševanja vesti: od tega, da presojamo svoj način življenja, do širših razprav o deljenju cepiv in skupnih vrednotah.

Vendar če se ozrem po preteklem letu, če se zazrem v stanje v Uniji danes, vidim močnega duha v vsem, kar počnemo.

Robert Schumann je dejal: *Evropa potrebuje dušo, ideal in politično voljo, da bo temu idealu služila.*

Te besede je Evropa v preteklih dvanajstih mesecih uresničila.

V največji globalni zdravstveni krizi stoletja smo strnili vrste, tako da je bil vsak del Evrope enako deležen cepiva, ki rešuje življenja.

V najgloblji globalni ekonomski krizi zadnjih desetletij smo strnili vrste in se odločili za Instrument Evropske unije za okrevanje NextGenerationEU.

In v najhujši krizi, kar jih je kdaj koli doživel naš planet, smo spet strnili vrste in se odločili za evropski zeleni dogovor.

To smo storili skupaj, kot Komisija, Parlament in 27 držav članic. Kot ena Evropa. In na to smo lahko ponosni.

Toda obdobje koronavirusa ni mimo.

Medtem ko pandemija vztraja, našo družbo še vedno prežema bolečina. Mnoga srca so bila strta, mnoge življenjske zgodbe ne bodo nikoli izpete, mladim pa ne bomo nikoli mogli povrniti izgubljenega časa. V svetu, ki neenakomerno okreva – in se drobi –, se soočamo z novimi in trajnimi izzivi.

Zato ni dvoma: tudi prihodnje leto bomo na preizkušnji.

Toda verjamem, da se prav takrat, ko si na preizkušnji, tvoj globlji značaj – tvoja duša – resnično izkaže.

Ko se ozrem po naši Uniji, vem, da jo bomo prestali.

O tem sem prepričana zaradi navdiha, ki ga lahko črpamo iz evropskih mladih.

Kajti mladi so vlili pomen sočutju in solidarnosti.

Prepričani so, da je skrb za naš planet naša odgovornost.

In čeprav jih skrbi za prihodnost, so odločeni, da jo izboljšajo.

Naša Unija bo močnejša, če se bo bolj zgledovala po naših mladih – po naši „naslednji generaciji“: če bo razmišljujoča, odločna in skrbna. Če bo temeljila na vrednotah in če bo drzna v dejanjih.

Ta duh bo v naslednjih dvanajstih mesecih pomembnejši kot kdaj koli. To je sporočilo pisma o nameri, ki sem ga davi poslala predsedniku Sassoliju in predsedniku vlade Janši, da bi začrtala naše prednostne naloge za prihodnje leto.

EVROPA, ZDRUŽENA V TEŽKIH ČASIH IN OKREVANJU

Spoštovani poslanci in poslanke,

v pandemiji leto dni dolgo traja.

Ko sem pred 12 meseci stala pred vami, nisem vedela, kdaj – ali celo, če sploh – bo na voljo varno in učinkovito cepivo proti COVID-19.

Toda Evropa je danes, kljub vsem kritikam, med vodilnimi v svetu.

Več kot 70 odstotkov odraslih v EU je polno cepljenih. Bili smo edini, ki smo delili polovico pri nas proizvedenega cepiva z ostalim svetom. Med ljudi v Evropi smo razdelili več kot 700 milijonov odmerkov in več kot 700 milijonov odmerkov smo poslali preostalemu svetu, več kot 130 državam.

Edina regija v svetu smo, ki ji je to uspelo.

Pandemija je maraton, ne tek na kratke proge.

Sledili smo znanosti.

Poskrbeli smo za Evropo. Poskrbeli smo za svet.

Prav smo storili, ker smo to storili na *evropski* način. In delovalo je!

Toda čeprav imamo vse razloge za samozavest, nikakor ne smemo zaspati na lovorikah.

Naša prva – in najnujnejša – prednostna naloga je pospešiti cepljenje po vsem svetu.

Glede na to, da je v državah z nizkim prihodkom uporabljen manj kot 1 % odmerkov vsega sveta, sta stopnja nepravilnosti in raven nujnosti očitni. To je eno od velikih geopolitičnih vprašanj našega časa.

Ekipe Evropa vlaga milijardo evrov v povečanje proizvodnih zmogljivosti za mRNK v Afriki. Zavezali smo se že, da bomo delili 250 milijonov odmerkov.

In danes lahko napovem, da bo Komisija k tej zavezi dodala novo donacijo dodatnih 200 milijonov odmerkov do sredine naslednjega leta.

To je naložba v solidarnost – toda tudi v svetovno zdravje.

Druga prednostna naloga je nadaljevati naša prizadevanja tukaj, v Evropi.

Priča smo zaskrbljujočim razlikam v stopnji precepljenosti v Uniji.

Zato moramo ohraniti zagon.

In Evropa je pripravljena. Zagotovljenih imamo 1,8 milijarde dodatnih odmerkov. To bo zadoščalo za nas in naše sosodstvo, ko bomo potrebovali pozitivne odmerke. Storimo vse, kar je v naši moči, da ti odmerki ne bodo povzročili pandemije med necepljenimi.

Končna prednostna naloga je okrepiti našo pripravljenost na pandemije.

Lani sem dejala, da je treba zgraditi evropsko zdravstveno unijo. **Danes smo to dosegli. S svojim predlogom omogočamo vzpostavitev in delovanje organa HERA.**

To bo ogromna pridobitev, ki nam bo omogočila hitrejše in lažje prepoznavanje prihodnjih groženj za zdravje.

Imamo zmogljivosti za inovacije in znanost, znanje zasebnega sektorja in pristojne nacionalne organe. Vse to moramo združiti in zagotoviti res obsežna sredstva.

Zato predlagam **ново misijo za zdravstveno pripravljenost in odpornost za celotno EU**. In do leta 2027 bi jo bilo treba podpreti z investicijo Ekipe Evropa v vrednosti 50 milijard evrov.

Da se v prihodnosti nobena lokalna epidemija ne bi spremenila v globalno pandemijo. Ni je donosnejše naložbe.

Gospodarstvo

Spoštovane poslanke in poslanci,

delo na evropski zdravstveni uniji je velik korak naprej. Naj se vam, spoštovane poslanke in poslanci, zahvalim za podporo pri tem.

Dokazali smo, da lahko, kadar delujemo skupaj, ukrepamo hitro.

Poglejte digitalno potrdilo EU:

Do danes je bilo po vsej Evropi izdanih več kot 400 milijonov potrdil. 42 držav in štirje kontinenti je že povezanih v sistem.

Mi smo ga predlagali marca.

Vi ste poskrbeli za hitro sprejetje!

Čez tri mesece je bilo vzpostavljeno in v uporabi.

Po zaslugi tega skupnega napora smo, medtem ko so drugod po svetu o tem le govorili, v Evropi to preprosto storili.

Marsikaj smo storili prav. Hitro smo ukrepali, da bi ustvarili instrument SURE. Tako smo podprli več kot 31 milijonov delavcev in 2,5 milijona podjetij po vsej Evropi.

Izkušnje iz preteklosti, ko smo bili preveč razdeljeni in smo prepozno ukrepali, so nas izučile.

In razlika je osupljiva: prejšnjič smo potrebovali 8 let, da je BDP evrskega območja spet dosegel predkrizne ravni.

Tokrat pričakujemo, da bo 19 držav predpandemično raven doseglo letos, ostale države pa prihodnje leto. **Rast v evrskem območju je v zadnjem četrletju prehitela tako rast v ZDA kot na Kitajskem.**

A to je le začetek. Izkušnje iz finančne krize bi nam morale biti v svarilo: tedaj je Evropa zmago razglasila prezgodaj in to nas je drago stalo. In te napake ne bomo ponovili.

Dobra novica je, da bomo z instrumentom za okrevanje NextGenerationEU zdaj vlagali tako v *kratkoročno* okrevanje kot v *dolgoročno* blaginjo.

Obravnavali bomo strukturna vprašanja našega gospodarstva: od reform trga dela v Španiji do pokojninskih reform v Sloveniji ali davčne reforme v Avstriji.

Na ravni brez primere bomo vlagali v 5G in optiko. Toda enako pomembne so naložbe v digitalne spretnosti. Ta naloga potrebuje pozornost voditeljic in voditeljev in strukturiran dialog na najvišji ravni.

Naš odziv zagotavlja jasno usmeritev tako za trge kot za vlagatelje.

Toda ko se oziramo v prihodnost, moramo razmisliti tudi o tem, kako je kriza vplivala na stanje našega gospodarstva – od povečanega dolga do neenakomernega učinka na različne sektorje ali novih načinov dela.

V ta namen bo Komisija v prihodnjih tednih ponovno spodbudila razpravo o pregledu ekonomskega upravljanja. Naš namen je pravočasno doseči soglasje o nadaljnjih korakih do leta 2023.

Spoštovani poslanci in poslanke,

kmalu bomo praznovali 30. obletnico enotnega trga. Že 30 let bistveno prispeva k napredku in blaginji v Evropi.

Na začetku pandemije smo ga branili pred pritiski erozije in fragmentacije. Za naše okrevanje je enotni trg gonilo dobrih zaposlitev in konkurenčnosti.

To je posebej pomembno za digitalni enotni trg.

V preteklem letu smo pripravili ambiciozne predloge.

Da bi omejili vlogo „vratarja“ velikih digitalnih platform.

Da bi podprli demokratično odgovornost teh platform.

Da bi spodbudili inovacije.

Da bi usmerili moč umetne inteligence.

Digitalizacija je ključnega pomena. Države članice se s tem stališčem strinjajo.

Digitalna potrošnja v instrumentu NextGenerationEU bo celo preseгла cilj 20 %.

To odraža pomen naložb v našo evropsko tehnološko suverenost. Napeti moramo moči, da bomo svojo digitalno preobrazbo oblikovali v skladu s svojimi pravili in vrednotami.

Dovolite mi, da se osredotočim na polprevodnike, tiste majhne čipe, ki jih potrebujemo prav povsod: od pametnih telefonov in električnih skirojev do vlakov ali celotnih pametnih tovarn.

Brez čipov ni digitalizacije. Celotne proizvodne linije so prisiljene omejiti delovanje – kljub vse večjemu povpraševanju – zaradi pomanjkanja polprevodnikov.

Toda medtem ko se je globalno povpraševanje močno povečalo, se je delež Evrope v celotni vrednostni verigi, od oblikovanja do proizvodne zmogljivosti, zmanjšal. Odvisni smo od najnaprednejših čipov, ki so proizvedeni v Aziji.

Zato to ni le vprašanje naše konkurenčnosti, pač pa je tudi vprašanje tehnološke suverenosti. Zato moramo temu posvetiti vso pozornost.

Predstavili bomo nov evropski zakon o čipih. Povezati moramo naše vrhunske raziskovalne, oblikovalske in testne zmogljivosti. Uskladiti moramo evropske in nacionalne naložbe vzdolž celotne vrednostne verige.

Cilj je, da skupaj ustvarimo najnaprednejši evropski ekosistem čipov, ki bo vključeval tudi proizvodnjo. Ki bo zagotavljal varno oskrbo in omogočal razvoj novih trgov za prebojno evropsko tehnologijo

Da, to je zelo zahtevna naloga. In vem, da nekateri trdijo, da ni izvedljiva.

Toda enako je bilo pred 20 leti s programom Galileo.

Pa pogledjte danes. Uspelo nam je. Danes evropski sateliti zagotavljajo navigacijski sistem za več kot 2 milijardi pametnih telefonov po vsem svetu. Vodilni v svetu smo. **Torej drzimo si spet, tokrat s polprevodniki.**

Socialno področje in enakost

Spoštovane poslanke in poslanci,

pandemija je pustila globoke brazgotine, ki občutno vplivajo na naše socialno tržno gospodarstvo.

Večer za večerom smo vsi – na oknih, za zaprtimi vrati – ploskali delavcem in delavkam v ključnih sektorjih.

Vsi smo občutili, kako smo odvisni od teh ljudi. Ljudi, ki predano opravljajo svoje delo za nižjo plačo, manjšo zaščito in manjšo varnost.

Aplavzi so morda potihnili, toda hvaležnost smo dolžni ohraniti.

Zato je tako pomembno vzpostaviti **evropski steber socialnih pravic.**

Gre za dostojne zaposlitve, pravične delovne pogoje, boljše zdravstveno varstvo in dobro usklajenost življenja.

Če smo se v pandemiji česa naučili, je to gotovo vrednost časa. Najdragocenejši čas je čas, ki ga posvetimo svojim bližnjim.

Zato bomo predlagali novo evropsko strategijo za oskrbo.

Da bi bila vsakemu moškemu in vsaki ženski na voljo najboljša možna oskrba in da bi bilo vsem mogoče doseči najboljšo usklajenost življenja. Vendar socialna pravičnost ni le vprašanje časa, temveč tudi vprašanje davčne pravičnosti.

V našem socialnem tržnem gospodarstvu je dobro, da podjetja ustvarijo dobiček. *Toda če ustvarijo dobiček*, je to po zaslugi naših dobrih infrastruktur, naše socialne varnosti in naših izobraževalnih sistemov.

Zato morajo vsaj plačati pravični prispevek. Zato se bomo še naprej borili proti izogibanju davkom in davčnim utajam.

Predlagali bomo zakon, ki bo namenjen utajenim dobičkom z uporabo slamnatih podjetij. In storili bomo vse, da bi sklenili zgodovinski svetovni dogovor o najnižji stopnji obdavčitve za podjetja.

Plačati pravični znesek davkov ni le vprašanje javnih financ, temveč predvsem preprosto vprašanje pravičnosti.

Mladi

Spoštovane poslanke in poslanci,

z evropskim socialnim tržnim gospodarstvom smo pridobili vsi. In poskrbeti moramo, da si bo naslednja generacija lahko zgradila prihodnost.

Pred nami je mlada generacija, ki je visoko izobražena, izredno nadarjena in zelo motivirana. Generacija, ki je veliko žrtvovala, da bi zaščitila varnost drugih.

Mladost je – v normalnih razmerah – čas odkritij. Čas, ko človek nabira nove izkušnje. Sklepa velika prijateljstva. Odkriva svojo pot. A kaj smo zahtevali od današnjih mladih? Naj omejujejo socialne stike, ostanejo doma in se šolajo na daljavo. Več kot leto dni.

Zato želimo z vsemi svojimi ukrepi – od zelenega dogovora do instrumenta NextGenerationEU – zaščititi njihovo prihodnost.

Zato se mora instrument NextGenerationEU financirati z **novimi lastnimi sredstvi**, na čemer pravkar delamo.

Vendar moramo paziti tudi, da pri tem ne zagrešimo novih napak. Kajti Evropa potrebuje vse svoje mlade.

Spodbujati moramo tiste, ki ostanejo na prepihu. Tiste, ki so brez zaposlitve. Tiste, ki se ne izobražujejo in ne usposablajo.

Tem bomo **ponudili novi program – ALMA**.

ALMA bo mladim ponudila priložnost, da pridobijo začasno poklicno izkušnjo v drugi državi članici.

Kajti tudi oni si zaslužijo izkušnjo, kot je Erasmus. Da si pridobijo znanja in spretnosti, stkejo vezi in si oblikujejo lastno evropsko identiteto.

Toda če želimo oblikovati Unijo po meri mladih, jim je treba tudi omogočiti, da sooblikujejo prihodnost Evrope. Naša Unija mora imeti dušo in vizijo, ki jih nagovarjata.

Kot je dejal Jacques Delors: *Kako naj ustvarimo Evropo, če mladi v njej ne vidijo kolektivnega projekta in podobe svoje prihodnosti?*

Zato predlagamo, naj bo leto 2022 leto evropskih mladih. Leto, posvečeno hvaležnosti mladim, ki so toliko žrtvovali za druge. In mladi morajo razpravljati v okviru konference o prihodnosti Evrope.

Za njihovo prihodnost gre in to mora biti njihova konferenca.

In kot smo dejali na začetku mandata, Komisija bo pripravljena ukrepati glede vprašanj, o katerih bo odločila konferenca.

EVROPA, ZDRUŽENA V ODGOVORNOSTI

Spoštovani poslanci in poslanke,

to je generacija z zavestjo. Spodbujajo nas, da ukrepamo bolje in hitreje v boju proti podnebni krizi.

Dogodki med poletjem zgoj potrjujejo, zakaj je to potrebno. V Belgiji in Nemčiji smo bili priča poplavam, na grških otokih in v francoskih hribih pa požarom v naravi.

Če ne verjamemo lastnim očem, se lahko obrnemo na znanost.

Združeni narodi so nedavno objavili poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe, ki je največja avtoriteta na področju *znanosti* podnebnih sprememb.

Poročilo nedvomno dokazuje, da so podnebne spremembe posledica človekovega delovanja. In prav zato, ker so posledica človekovega delovanja, lahko nekaj ukrenemo.

Kot sem nedavno slišala: **temperature rastejo in mi smo krivi, o tem smo prepričani. Slabo kaže, vendar ni še prepozno.**

Spremembe se že dogajajo.

V prvi polovici leta je bilo v Nemčiji registriranih več električnih kot dizelskih avtomobilov. Poljska je postala največja izvoznica avtomobilskih akumulatorjev in električnih avtobusov v EU. Še en primer je tudi **novi evropski Bauhaus**, ki je privedel do razcveta ustvarjalnosti arhitektov, oblikovalcev in inženirjev po vsej Uniji.

Stvari se torej očitno premikajo.

In prav to je bistvo evropskega zelenega dogovora.

V lanskem govoru sem naznanila, da želimo do leta 2030 zmanjšati emisije za vsaj 55 %. Od takrat smo podnebne cilje skupaj spremenili v pravne obveznosti.

Smo tudi prvo veliko gospodarstvo, ki je predstavilo obsežno zakonodajo za izpolnitev teh obveznosti.

Podrobnosti so zapletene, toda cilj je preprost. Postavili bomo ceno za onesnaževanje, očistili bomo energijo, ki jo porabimo imeli bomo pametnejše avtomobile in čistejša letala ter zagotovili bomo, da bodo višje podnebne ambicije vključevale višje socialne ambicije. **To mora biti pravičen prehod na zeleno gospodarstvo. Zato smo predlagali nov Socialni sklad za podnebje**, da bi ukrepali proti energetske revščini, zaradi katere trpi že 34 milijonov Evropejk in Evropejcev.

Računam na Parlament in države članice, da bodo ohranili ta sveženj in te cilje.

kar zadeva podnebne spremembe in naravovarstveno krizo, **lahko Evropa veliko stori** in podpre tudi druge. S ponosom lahko **danes naznanim, da bo EU podvojila svoje zunanje financiranje za biotsko raznovrstnost**, zlasti za najranljivejše države.

Vendar Evropa ne more storiti vsega sama.

26. konferenca pogodbenic v Glasgowu bo trenutek resnice za svetovno skupnost.

Velika gospodarstva, kot so ZDA in Japonska, so zastavila cilje za podnebno nevtralnost do leta 2050 ali kmalu za tem. Te cilje je treba do konference v Glasgowu podpreti s konkretnimi načrti. Trenutne zaveze za leto 2030 namreč ne bodo omejile globalnega segrevanja na 1,5 °C.

Vsaka država nosi odgovornost!

Cilji, ki jih je predsednik Ši določil za Kitajsko, so spodbudni. Vendar Kitajsko pozivamo, naj pokaže enako vodstvo tudi pri določanju načina, kako bo te cilje dosegla. Svet bi si oddahnil, če bi Kitajska dokazala, da lahko do sredine desetletja zajezi emisije, ter opustila premog doma in v tujini.

Čeprav vsaka država nosi odgovornost, imajo velika gospodarstva posebno dolžnost do *najmanj* razvitih in *najbolj* ranljivih držav. **Podnebno financiranje** je zanje bistvenega pomena, in sicer tako za blažitev podnebnih sprememb kot tudi za prilagajanje nanje.

V Mehiki in Parizu se je svet zavezal, da bo do leta 2025 zagotovil 100 milijard dolarjev letno.

EU izpolnjuje svojo zavezo. **Ekipa Evropa prispeva 25 milijard dolarjev letno.** Vendar drugi še vedno zelo zaostajajo pri doseganju globalnega cilja.

Z zmanjšanjem tega zaostanka se bo povečala možnost za uspeh v Glasgowu.

Moje današnje sporočilo je, da je Evropa pripravljena storiti več. **Predlagali bomo dodatne 4 milijarde evrov za podnebno financiranje do leta 2027.** Hkrati pa pričakujemo, da bodo tudi Združene države in naši partnerji okrepili svoja prizadevanja.

Če bi Združene države in EU skupaj zmanjšale vrzel v podnebnem financiranju, bi poslale močno sporočilo o vodilni svetovni vlogi na področju podnebnih sprememb. Čas je, da to uresničimo.

Globalno

Spoštovane poslanke in poslanci,

ta vodilna vloga na področju podnebnih sprememb in gospodarstva je osrednjega pomena za globalne in varnostne cilje Evrope.

Hkrati tudi odraža širši premik v svetovnih zadevah v času prehoda na nov mednarodni red.

Vstopamo v **ново obdobje hiperkonkurenčnosti.**

To je obdobje, v katerem bi nekateri storili vse, da bi pridobili vpliv: od obljub o cepivu in posojil z visokimi obrestmi do izstrelkov in dezinformacij.

To je obdobje regionalnih rivalstev in velikih sil, ki preusmerjajo svojo pozornost druga na drugo.

Nedavni dogodki v Afganistanu niso vzrok za to spremembo, so pa njen simptom.

Predvsem želim biti jasna, da **stojimo ob strani afganistanskemu ljudstvu.** Stojimo ob strani ženskam in otrokom, tožilkam in tožilcem, novinarkam in novinarjem ter zagovornicam in zagovornikom človekovih pravic.

V mislih imam zlasti sodnice, ki se zdaj skrivajo pred moškimi, ki so zaradi njih končali za zapahi. Te sodnice so zdaj ogrožene zaradi svojega prispevka k pravosodju in pravni državi. Zato jih moramo podpreti in uskladiti vsa prizadevanja z državami članicami, da bi jih pripeljali na varno.

Hkrati moramo še naprej podpirati vse Afganistance in Afganistanke v državi in sosednjih državah. Storit moramo vse, da bi preprečili resnično nevarnost hude lakote in humanitarne katastrofe. EU bo prispevala svoj delež. Ponovno bomo povečali za Afganistan za 100 milijonov evrov.

To bo del novega in obsežnejšega **svežnja podpore za Afganistan**, ki ga bomo predstavili v naslednjih tednih in ki bo združeval vsa naša prizadevanja.

Varnost in obramba

Spoštovani poslanci in poslanke,

dogodki, ki so se odvijali v Afganistanu, so bili zelo boleči za vse družine preminulih vojakinj in vojakov.

Klanjamo se požrtvovalnosti vojakinj in vojakov, diplomatk in diplomatov ter humanitarnih delavk in delavcev, ki so izgubili življenje.

Da bi zagotovili, da njihovo delo nikoli ne bo zaman, moramo razmisliti o tem, kako se je lahko ta misija tako nenadno končala.

Zavezniki v Natu bodo morali obravnavati zelo zaskrbljujoča vprašanja.

Vendar preprosto ni varnostnih in obrambnih vprašanj, pri katerih je odgovor *manj* sodelovanja. Vlagati moramo v naše skupno partnerstvo in izkoristiti edinstveno moč obeh strani.

Zato sodelujemo z generalnim sekretarjem Jensom Stoltenbergom pri pripravi nove skupne izjave EU in Nata, ki bo predstavljena pred koncem leta.

Vendar je to le en del enačbe.

Evropa je zmožna in pripravljena in bi očitno tudi morala storiti več sama. Če pa želimo storiti več, moramo najprej pojasniti, zakaj. Pri tem vidim tri obsežne kategorije.

Prvič, zagotoviti moramo stabilnost v našem sosedstvu in različnih regijah.

S svetom smo povezani z ožinami, viharnimi morji in dolgimi kopenskimi mejami. Zaradi teh geografskih značilnosti se Evropa najboljše zaveda, da kriza, ki ni pravočasno rešena v tujini, potrka tudi na naša vrata.

Drugič, narava groženj, s katerimi se soočamo, se hitro spreminja: od hibridnih ali kibernetičnih napadov do vse večje oboroževalne tekme v vesolju.

Prelomna tehnologija je v veliki meri izravnala način, kako lahko malopridne države ali nedržavne skupine uporabljajo moč.

Za množično škodo ne potrebujete več vojske in izstrelkov. Ohromite lahko industrijske obrate, mestne uprave in bolnišnice, za to pa potrebujete le prenosni računalnik. S pametnim telefonom in internetno povezavo lahko celo vplivate na potek volitev.

Tretjič, Evropska unija je edinstvena zagotavljalca varnosti. Obstajale bodo misije, v katerih Nato ali Združeni narodi ne bodo prisotni, bi pa morala biti prisotna EU.

Na terenu naše vojakinje in vojaki sodelujejo s policistkami in policisti, odvetnicami in odvetniki, zdravnicami in zdravniki, humanitarnimi delavkami in delavci, zagovornicami in zagovorniki človekovih pravic, učiteljicami in učitelji ter inženirkami in inženirji.

Kombiniramo lahko vojaško in civilno sfero ter diplomacijo in razvoj, poleg tega pa imamo dolgoletne izkušnje z vzpostavljanjem in varovanjem miru.

Dobra novica je, da smo v preteklih letih začeli razvijati evropski obrambni ekosistem.

Kar pa potrebujemo, je evropska obrambna unija.

V preteklih tednih smo imeli številne razprave o ekspedicijskih silah. O tem, kakšne vrste sil potrebujemo in kako velike bi morale biti: bojne skupine ali prve sile EU.

To je nedvomno del razprave in menim, da bo tudi del rešitve.

Vendar je bistvenejše vprašanje, zakaj to ni delovalo v preteklosti.

Lahko imamo najnaprednejše sile na svetu, ampak če jih nikoli nismo pripravljene uporabiti, čemu sploh služijo?

Kar nas je doslej oviralo, ni le pomanjkanje zmogljivosti, temveč tudi pomanjkanje politične volje.

Če bomo razvili to politično voljo, lahko na ravni EU veliko storimo.

Dovolite mi, da navedem tri konkretne primere:

Prvič, postaviti moramo temelje za skupno odločanje, čemur jaz pravim situacijsko zavedanje.

Ne bomo uspešni, če si države članice, ki delujejo v isti regiji, ne izmenjujejo informacij na evropski ravni. Bistveno je, da izboljšamo sodelovanje na področju obveščevalnih podatkov.

Vendar pri tem ne gre le za obveščevalne podatke v ožjem smislu.

Gre za združevanje znanja iz vseh služb in vseh virov. Od vesolja do policijskih inštruktoric in inštruktorjev, od odprte kode do razvojnih agencij. Njihovo delo nam daje edinstven obseg in globino znanja.

To znanje je na voljo!

Vendar ga lahko uporabimo za sprejemanje informiranih odločitev le, če imamo celotno sliko, ki pa je trenutno nimamo. Imamo znanje, ki pa ni združeno. Informacije so razdrobljene.

Zato bi EU lahko razmislila o lastnem skupnem centru za situacijsko zavedanje, da bi združila vse te različne informacije.

Da bi bila boljše pripravljena in v celoti obveščena ter da bi bila zmožna sprejemati odločitve

Drugič, izboljšati moramo interoperabilnost. Zato že vlagamo v skupne evropske platforme, in sicer od bojnih letal do brezpilotnih zrakoplovov in kibernetike varnosti.

Vendar moramo še naprej razmišljati o novih načinih, kako uporabiti vse možne sinergije. Eden od načinov bi lahko bil ta, da pri nakupu obrambne opreme, razvite in proizvedene v Evropi, razmislimo o opustitvi DDV.

S tem ne bi samo povečali našo interoperabilnost, temveč tudi zmanjšali našo trenutno odvisnost.

Tretjič, o obrambi ne moremo razpravljati, ne da bi razpravljali o kibernetiki obrambi. Če je vse povezano, se lahko v vse vdre. Ker so sredstva omejena, moramo združiti moči. Vendar se ne bi smeli zadovoljiti le z obravnavanjem kibernetičnih groženj, temveč bi si morali prizadevati za vodilno vlogo na področju kibernetike varnosti.

Orodja za kibernetično obrambo bi se morala razvijati v Evropi. Zato potrebujemo **evropsko politiko za kibernetično obrambo**, vključno z zakonodajo o skupnih standardih v sklopu **novega akta o evropski kibernetiki odpornosti**.

Na ravni EU torej lahko veliko storimo. Vendar morajo več storiti tudi države članice.

To se začne s skupno oceno groženj, s katerimi se soočamo, in skupnim pristopom k njihovem obravnavanju. Prihodnji **strateški kompas** je ključni proces v tej razpravi.

Poleg tega se moramo odločiti, kako lahko izkoristimo vse možnosti, ki so že predvidene v Pogodbi.

Zato bova s predsednikom Macronom v sklopu francoskega predsedovanja sklicala **vrh o evropski obrambi**.

Čas je, da Evropa preide na višjo stopnjo.

Spoštovane poslanke in poslanci,

V bolj konfliktnem svetu pri zaščiti lastnih interesov ne gre le za lastno obrambo.

Gre za oblikovanje močnih in zanesljivih partnerstev. To ni razkošje, saj je bistvenega pomena za našo prihodnjo stabilnost, varnost in blaginjo.

Začeti je treba s poglobljanjem našega partnerstva z našimi najtesnejšimi zavezniki.

Z Združenimi državami bomo razvili novo agendo za globalne spremembe, ki bo vključevala vse od novega **sveta za trgovino in tehnologijo** do zdravstvene varnosti in trajnostnosti.

EU in Združene države bodo skupaj vedno močnejše.

Enako velja za naše sosede na **Zahodnem Balkanu**.

Pred koncem meseca bom odpotovala v regijo in poslala jasno sporočilo o naši zavezanosti pristopnemu procesu. **To dolgujemo vsem mladim, ki verjamejo v evropsko prihodnost.**

Zato tudi krepimo podporo z našim novim naložbenim in gospodarskim načrtom v vrednosti približno tretjine BDP regije. Kajti naložba v prihodnost Zahodnega Balkana je naložba v prihodnost EU.

Poleg tega bomo še naprej vlagali v partnerstva v našem sosedstvu, in sicer od okrepitve sodelovanja v vzhodnem partnerstvu do izvajanja nove agende za Sredozemlje in nadaljnjega dela v zvezi z različnimi vidiki naših odnosov s Turčijo.

Spoštovane poslanke in poslanci,

če naj Evropa postane dejavnejši globalni akter, se mora osredotočiti tudi na naslednjo generacijo partnerstev.

Danes sprejeta nova strategija EU za indijsko-pacifiško regijo pri tem postavlja **mejniki**. Odraža vse večji pomen regije za našo blaginjo in varnost. Odraža pa tudi, da jo skušajo avtorski režimi uporabiti za širjenje svojega vpliva.

Evropa mora biti v tej regiji bolj prisotna in dejavnejša.

Skupaj si bomo prizadevali za poglobitev trgovinskih povezav, krepitev globalnih dobavnih verig in razvoj novih naložbenih projektov na področju zelenih in digitalnih tehnologij.

Gre za vzorčen primer, kako lahko Evropa preoblikuje svoj model in z njim poveže svet.

Dobro nam gre pri financiranju gradnje cest. Vendar ni smiselno, da Evropa zgradi popolne ceste med rudnikom bakra v kitajski lasti in pristaniščem v kitajski lasti.

Pri tovrstnih naložbah moramo biti pametnejši.

Zato bomo kmalu predstavili novo strategijo povezljivosti, ki se imenuje Global Gateway.

Partnerstva v okviru strategije Global Gateway bomo gradili z državami po vsem svetu. Vlagati želimo v kakovostno infrastrukturo, ki povezuje blago, ljudi in storitve po vsem svetu.

Uporabili bomo pristop, ki temelji na vrednotah, ter našim partnerjem ponudili preglednost in dobro upravljanje.

Ustvariti želimo povezave, ne pa razmerja odvisnosti!

Vemo, kako to lahko deluje. Od poletja Brazilijo s Portugalsko povezuje nov podvodni optični kabel.

Z Afriko bomo skupaj vlagali v oblikovanje trga za obnovljivi vodik, ki bo povezoval obe strani Sredozemlja.

Da bi Global Gateway uresničili, potrebujemo pristop Ekipe Evropa. Povezali bomo institucije, naložbe, banke in poslovno skupnost. To vprašanje bomo uvrstili med prednostne naloge regionalnih vrhov, začenši z naslednjim vrhom EU-Afrika, ki se bo odvijal februarja.

Želimo, da Global Gateway po vsem svetu postane zaupanja vredna blagovna znamka.

Povsem jasno lahko povem, da sta poslovanje po vsem svetu in svetovna trgovina dobrodošla in potrebna. Vendar se nikdar ne smeta odvijati na račun dostojanstva in svobode ljudi.

Kar 25 milijonov ljudi je potisnjenih v prisilno delo. Nikakor ne moremo sprejeti, da so prisiljeni proizvajati izdelke, ki se nato prodajo v trgovinah po Evropi.

Zato bomo predlagali, da se na našem trgu prepove prodaja izdelkov, narejenih s prisilnim delom.

Človekove pravice niso naprodaj – za nobeno ceno.

EVROPA, ZDRUŽENA V SVOBODI IN RAZNOLIKOSTI

Spoštovani poslanci in poslanke, ljudje niso pogajalsko sredstvo.

Poglejte, kaj se je zgodilo na naših mejah z Belorusijo. Režim v Minsku je instrumentaliziral ljudi. Spravili so jih na letala in jih dobesedno potisnili proti evropskim mejam.

Tega ne smemo nikoli mirno trpeti.

Hitri odziv Evrope to dokazuje. **In lahko ste prepričani, da bomo Litvi, Latviji in Poljski še naprej stali ob strani.**

Bodimo iskreni: gre za hibridni napad, namenjen destabilizaciji Evrope.

Spoštovane poslanke in poslanci,

pri tem ne gre za osamljene dogodke. Podobne incidente smo zaznali tudi na drugih mejah. Pričakujemo lahko, da se bodo še ponavljali. Zato bomo v okviru našega dela v zvezi s

schengenskim območjem določili nove načine za odzivanje na takšno agresijo in zagotovili enotnost pri varovanju naših zunanjih meja.

Dokler pa ne bomo sami našli skupnega stališča o tem, kako upravljati migracije, bodo naši nasprotniki to še naprej izkoriščali.

Trgovci z ljudmi medtem še naprej izkoriščajo ljudi in jih vodijo po nevarnih poteh prek Sredozemlja.

Ti dogodki kažejo, da je vzpostavitev evropskega migracijskega sistema v interesu prav vsem državam.

Novi pakt o migracijah in azilu nam ponuja vse potrebno za obvladovanje različnih situacij, s katerimi se soočamo.

Vsi elementi so na voljo. Gre za uravnotežen in human sistem, ki koristi vsem državam članicam – *v vseh okoliščinah*. Vemo, da lahko dosežemo dogovor.

Vendar je bil v letu dni, odkar je Komisija predstavila pakt, napredek zelo počasen.

Menim, da je nastopil čas za evropsko politiko upravljanja migracij. Zato vas pozivam, da v tem parlamentu in v državah članicah postopek pospešite.

V osnovi gre pri tem za vprašanje zaupanja. Zaupanja med državami članicami. Zaupanja Evropejcev in Evropejk, da je migracije mogoče upravljati. Zaupanja, da bo Evropa vedno izpolnjevala svojo trajno obvezo do najbolj ranljivih in najbolj potrebnih pomoči.

O migracijah v Evropi je veliko močnih stališč, vendar sem prepričana, da nam do dogovora ne manjka veliko.

Če vprašate Evropejke in Evropejce, se jih bo namreč večina strinjala, da bi morali ukrepati za omejitev nedovoljenih migracij, da pa moramo tudi zagotoviti pribežališče tistim, ki so prisiljeni zbežati iz svojih domov.

Večina bi se jih strinjala, da bi morali vrniti tiste, ki nimajo pravice ostati, da pa bi morali sprejeti tiste, ki pridejo zakonito in tako pomembno prispevajo k naši družbi in gospodarstvu.

Prav vsi mi pa bi se morali strinjati, da se tematika migracij nikoli ne bi smela uporabljati za sejanje razdora.

Prepričana sem, da lahko Evropa le tako vzpostavi zaupanje na področju migracij.

Pravna država

Spoštovani poslanci in poslanke,

družbe, **utemeljene na demokraciji in skupnih vrednotah**, imajo stabilne temelje. Take družbe ljudem zaupajo.

Tako se razvijajo nove zamisli in odvijajo spremembe in tako odpravljamo krivice.

Zaupanje v te skupne vrednote je po drugi svetovni vojni združilo naše ustanovne očete – in matere.

Te iste vrednote, ki so združile borce in borke za svobodo, so pred 30 leti odstranile železno zaveso.

Želeli so demokracijo.

Želeli so svobodno voliti svojo oblast.

Želeli so pravno državo –

da bi bili pred zakonom vsi enaki.

Želeli so svobodo govora in neodvisne medije.

Želeli so odpraviti vohunjenje in državno špijonažo ter se boriti proti korupciji.

Želeli so izboriti svobodo, da je posameznik lahko drugačen od večine.

Kot je dobro povzel nekdanji češki predsednik Vaclav Havel, želeli so vse te „velike evropske vrednote“.

Gre za vrednote, ki izhajajo iz evropske kulturne, verske in humanistične dediščine.

So del naše duše, del naše sedanje biti.

Te vrednote so zdaj zapisane v evropskih pogodbah.

Vsi smo se zavezali k njihovem spoštovanju, ko smo kot svobodne in suverene države postali del Unije.

Pripravljeni smo jih braniti in v tej odločenosti ne bomo nikdar popustili.

Naše vrednote so zagotovljene z našim pravnim redom in sodbe **Sodišča Evropske unije** jih varujejo. Te sodbe so zavezujoče in skrbimo za to, da se spoštujejo, in sicer v vseh državah članicah Unije.

Kajti varstvo pravne države ni le plemenit cilj, ampak zahteva tudi trdo delo in stalna prizadevanja za izboljšave.

Naša **poročila o pravni državi** so prek reform del tega procesa. Primer tega so reforme pravosodja na Malti ali preiskave korupcije na Slovaškem.

Od leta 2022 dalje bodo naša poročila o pravni državi vključevala tudi konkretna priporočila državam članicam.

Kljub temu je v nekaterih državah članicah prišlo do zaskrbljujočega razvoja dogodkov. **Pri tem je zame zelo pomembno, da je na prvem mestu vedno dialog.**

Ampak dialog ni samemu sebi namen. Voditi mora do cilja. Zato uporabljamo dvojni pristop, ki združuje dialog in odločno ukrepanje.

Ta način smo uporabili prejšnji teden in enako bomo ravnali tudi v prihodnje.

Kajti pravica do neodvisnega sodstva in pravica do enakosti pred zakonom sta pravici, na kateri se morajo imeti ljudje možnost zanesti, in to kjer koli v Evropi in ne glede na to, ali pripadajo večini ali manjšini.

Spoštovane poslanke in poslanci,

evropski proračun je prihodnost naše Unije, izražena v številkah. Zato ga je treba zaščititi.

Poskrbeti moramo, da sta vsak evro in vsak cent porabljeni za svoj namen

in v skladu z zahtevami načela pravne države. Ne smemo dopustiti, da nam naložbe, ki našim otrokom omogočajo boljše prihodnost, skozi nepregledne kanale spolzijo med prsti.

Korupcija ne pomeni le kraje davkoplačevalskega denarja. Korupcija odvrča vlagatelje. Ob njej lahko velike vsote denarja kupujejo velike usluge, kar spodkopava močna demokratična pravila.

Kar zadeva zaščito našega proračuna, se bomo prav vsake zadeve lotili z vsemi orodji, ki so nam na voljo.

Spoštovani poslanci in poslanke,

če branimo naše vrednote, branimo tudi svobodo. Svobodo, da ljudje so, kdor so, da lahko povedo, kar mislijo, da lahko ljubijo, kogar želijo.

Svoboda pomeni tudi biti osvobojen strahu. Med pandemijo je bila ta svoboda odvzeta preštevilnim ženskam.

To je bil še posebej strašen čas za tiste, ki se niso mogle nikamor skriti in ki se niso mogle nikamor zateči pred svojimi mučitelji. Njihovo temo moramo prinesti luč upanja in jim pomagati pri okrevanju, njihove mučitelje pa privedi pred sodišče.

Ženskam pa moramo omogočiti, da znova zaživijo svobodno in neodvisno.

Zato bomo do konca **leta sprejeli zakon za boj proti nasilju nad ženskami**. To pomeni učinkovit kazenski pregon, preprečevanje in zaščito, in sicer tako na spletu kot drugod.

Gre za dostojanstvo vsake posameznice in vsakega posameznika ter za pravičnost. Kati to je duša Evrope. In to dušo moramo okrepiti.

Spoštovani poslanci in poslanke,

naj za konec še namenimo pozornost svobodi, ki daje glas vsem drugim svobodom – svobodi medijev.

Novinarke in novinarji so tarča napadov le zato, ker opravljajo svoje delo.

Nekaterim grozijo in jih pretepajo, drugi so bili tragično umorjeni. In to sredi naše Evropske unije. Naj navedem nekaj imen. Daphné Caruana Galizia, Jan Kuciak. Peter de Vries.

Njihove zgodbe se morda v podrobnostih razlikujejo, vendar imajo vse nekaj skupnega: vsi so se borili za našo pravico do obveščeniosti. In zaradi tega so izgubili življenje.

Informacije so javna dobrina. Zaščititi moramo tiste, ki ustvarjajo preglednost – novinarke in novinarje.

Zato smo danes pripravili priporočilo za izboljšanje njihove zaščite.

Poleg tega moramo ustaviti tiste, ki ogrožajo svobodo medijev. Medijske hiše niso zgolj navadna podjetja.

Njihova neodvisnost je bistvenega pomena. Zato Evropa potrebuje zakonodajo, ki bo to neodvisnost zaščitila.

Prav takšno **zakonodajo o svobodi medijev** bomo predlagali v prihodnjem letu.

Kajti če branimo svobodo naših medijev, branimo tudi našo demokracijo.

Sklep

Spoštovani poslanci in poslanke,

krepitev Schumanovega evropskega ideala, kot sem ga citirala na začetku, zahteva neprestana prizadevanja.

Pri tem si ne bi smeli prikrivati lastne nedoslednosti in nepopolnosti.

Ne glede na njeno nepopolnost je naša Unija tako čudovito edinstvena kot tudi edinstveno čudovita.

To je Unija, v kateri krepimo svojo *individualno svobodo z močjo naše skupnosti*.

Unija, ki jo v enaki meri oblikujejo tako naša *skupna zgodovina* in vrednote kot tudi naše *različne kulture* in pogledi.

Unija z dušo.

Ni enostavno poiskati pravih besed, ki bi lahko zajele bistvo tega občutka. Bolj preprosto si jih je izposoditi od nekoga, ki te navdihuje. Zato je z nami danes častna gostja, ki sem jo povabila, naj se nam pridruži.

Mnogi jo morda že poznate – **italijansko dobitnico zlate medalje**, ki je me je poleti povsem prevzela.

Morda ne veste, da je aprila letos izvedela, da je bila v življenjski nevarnosti. Bila je operirana, se borila in si opomogla.

Zlato paraolimpijsko medaljo si je priborila le 119 dni po tem, ko je zapustila bolnišnico. Spoštovani poslanci in poslanke, pozdravimo **Beatrice Vio**. Bebe je tako zelo mlada premagala tako veliko ovir.

Njena zgodba je zgodba o *uspehu navkljub številnim težavam in preprekam*. O uspehu, ki se je rodil iz nadarjenosti, vztrajnosti in nepopustljivo pozitivni naravnosti. Bebe ponazarja svojo generacijo: je voditeljica in glasna zagovornica vprašanj, v katera verjame.

Vse to ji je uspelo doseči tako, da je vztrajala pri prepričanju, da – *če se nekaj zdi nemogoče* – je to mogoče storiti. *Se sembra impossibile, allora si può fare*.

To je bil tudi duh ustanoviteljev in ustanoviteljic Evrope in to je **duh naslednje generacije Evrope**. Zato naj nas navdihnejo Bebe in vsi mladi, ki spreminjajo naše dojemanje možnega.

Ki nam kažejo, da je človek lahko, kar želi biti. In da lahko *doseže vse, v kar verjame*.

Spoštovane poslanke in poslanci,

To je *duša* Evrope.

To je *prihodnost* Evrope.

Okrepimo jo skupaj.

Viva l'Europa.